

**Chambre
des Représentants**

**Kamer
der Volksvertegenwoordigers**

8 AOUT 1950.

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 5 de l'arrêté royal
du 31 mai 1933,
en ce qui concerne les pensions coloniales.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En vertu des dispositions de l'article 33 de la Charte Coloniale ainsi que des lois du 12 mars 1923 et du 18 mai 1929, les fonctionnaires et militaires bénéficiant d'une pension coloniale, pouvaient faire entrer en ligne de compte dans le calcul de leur pension métropolitaine accordée et liquidée par le Trésor Belge, le temps de service passé à la Colonie, ce temps étant compté pour sa durée réelle.

L'arrêté royal du 31 mai 1933, pris en vertu des pleins pouvoirs dont le Gouvernement de l'époque disposait sur pied de la loi du 17 mai 1933, a modifié les dispositions susdites. Cet arrêté dispose notamment en son article 5, que l'augmentation de pension métropolitaine résultant de la supputation des services coloniaux sera réduite, le cas échéant, du montant de la pension coloniale.

Un arrêté royal du 14 août 1933, complétant l'article 5 de l'arrêté du 31 mai 1933, a précisé que les dispositions nouvelles ne s'appliquaient pas aux *titulaires de pensions coloniales ayant pris cours avant le 1er juillet 1933*.

L'arrêté royal du 31 mai 1933 résulte d'une mesure d'initiative gouvernementale. Le Département des Colonies a vainement tenté, à diverses reprises, d'en provoquer la révision.

Le 22 janvier 1937 le Conseil colonial a rappelé les inégalités choquantes, créées par cet arrêté.

Il convient d'ajouter que la pension coloniale est liquidée intégralement; seule la pension métropolitaine subit l'influence voulue par les dispositions de l'arrêté du 31 mai 1933.

Pour remédier au caractère abusif de cet arrêté et pour maintenir le recrutement du personnel pour les services généraux au Congo, sur la proposition du Ministre des Colonies, un décret colonial en date du 1er avril 1937, avec effet au 1er juillet 1933, a organisé un système nou-

8 AUGUSTUS 1950.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 5
van het Koninklijk besluit van 31 Mei 1933,
betreffende de koloniale pensioenen.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Krachtens de bepalingen van artikel 33 der Koloniale Keure alsmede van de wetten van 12 Maart 1923 en van 18 Mei 1929, konden de ambtenaren en de militairen die een pensioen van de kolonie genoten, voor de berekening van hun pensioen in het moederland, dat hun door de Belgische Schatkist toegestaan en uitbetaald werd, hun diensttijd in de kolonie doen gelden, waarvan de werkelijke duur werd aangerekend.

Bij het Koninklijk besluit van 31 Mei 1933, genomen op grond van de volmachten waarover de toenmalige Regering krachtens de wet van 17 Mei 1933 beschikte, werden voormelde bepalingen gewijzigd. In zijn artikel 5 bepaalt dit besluit namelijk dat de verhoging van het pensioen in het moederland welke uit de raming van de koloniale diensttijd voortvloeit, gebeurlijk met het bedrag van het pensioen van de kolonie zal worden verminderd.

Bij het Koninklijk besluit van 14 Augustus 1933 tot diensttijd voortvloeit gebeurlijk met het bedrag van het werd nader bepaald dat de nieuwe bepalingen niet toepasselijk zijn op de gerechtigden op een pensioen dat vóór 1 Juli 1933 is ingegaan.

Het Koninklijk besluit van 31 Mei 1933 volgt uit een maatregel welke de Regering op eigen initiatief genomen heeft. Tevergeefs heeft het Departement van Koloniën herhaaldelijk getracht de herziening en van te bekomen.

Op 22 Januari 1937 heeft de Koloniale Raad gewezen op de schromelijke ongelijkheid waartoe dit besluit aanleiding gaf.

Er dient toegevoegd dat het pensioen van de Kolonie volledig wordt uitbetaald, terwijl het pensioen van het moederland alleen de door de bepalingen van het besluit van 31 Mei 1933 gewilde invloed ondergaat.

Om het verkeerde karakter van dit besluit te verhelpen en om de aanwerving van personeel voor de algemene diensten in Congo op peil te houden, heeft een koloniaal decreet op datum van 1 April 1937, met uitwerking op 1 Juli 1933, op voorstel van de Minister van Koloniën,

veau d'allocations incessibles, substitué au régime de la pension.

Une législation temporaire destinée à réaliser l'équilibre budgétaire en 1933, a eu pour effet, pour les titulaires de pensions à charge de l'Etat et de la Colonie, de priver abusivement les coloniaux en service au Congo avant le 1er juillet 1933, des droits acquis pour les services accomplis sous la loi ancienne.

La modification de la loi du 12 mars 1923 imposée dix ans plus tard par l'article 5 de l'arrêté du 31 mai 1933, ne peut être opposée régulièrement qu'à ceux qui ont pris du service à la Colonie après cette date.

Le Gouvernement de l'époque a pris une série d'arrêtés arbitraires consacrant le principe de la rétroactivité; ainsi sont touchés par l'arrêté du 31 mai 1933 des personnes qui se trouvaient en service à la Colonie avant la guerre 1914-18.

Cet arrêté ne peut justifier sa décision d'annuler unilatéralement les conditions d'un contrat en cours à des personnes qui comptaient à l'époque une carrière coloniale.

C'est encore illégalement que cet arrêté ordonne de déduire de la pension métropolitaine le montant de la pension coloniale, alors que les finances de la Belgique et celles de la Colonie demeurent séparées.

Ces abus causent un dommage sensible à des personnes en service à la Colonie 20 ans avant la promulgation de l'arrêté du 31 mai 1933. A la fin de leur carrière, la pension métropolitaine des fonctionnaires à 65 ans, les militaires à 50, sera amputée du montant de la pension coloniale qui était cumulée avec le traitement.

Cette situation inconciliable avec les engagements de l'Etat envers les bénéficiaires des pensions susdites, demande à être modifiée.

Le nombre de personnes lésées par ce régime d'exception est fort restreint et les coloniaux plus jeunes bénéficient du système des allocations. La charge budgétaire à résulter du rétablissement de ces personnes dans les droits que leur assurait la législation ancienne, est minime. Ils sont une cinquantaine et presque tous anciens combattants en Afrique ou en Europe.

Depuis le 31 mai 1933, l'Etat respecte seulement les clauses prévues pour les personnes qui ne comptent pas une carrière coloniale complète.

Nous demandons, pour les coloniaux de carrière complète, que la convention légalement formée soit exécutée de bonne foi par l'Etat dans l'esprit de l'article 33 de la Charte Coloniale.

Le Département des Colonies, en vertu de l'article 1er de la Charte, s'acquitte de la pension pour les services accomplis à la Colonie sous les anciens statuts, sans souci de la date à laquelle la carrière coloniale, à l'époque très variable, a pris fin.

een nieuw stelsel van onafstaanbare toelagen ingevoerd, dat het stelsel der pensioenen vervangen zal.

Een tijdelijke wetgeving, bedoeld om het begrotings-evenwicht in 1933 te herstellen, heeft voor de gerechtigden op pensioenen ten laste van de Staat en van de kolonie ten gevolge gehad, de vóór 1 Juli 1933 in dienst zijnde kolonialen te beroven van de rechten welke zij door de onder de vroegere wet bewezen diensten hadden verworven.

De wijziging van de wet van 12 Maart 1923, die tién jaar later bij artikel 5 van het besluit van 31 Maart 1933 werd ingevoerd, kan niet wettig worden ingeroept, tenzij tegen hen die in de Kolonie dienst hebben genomen na laatstbedoelde datum.

De toenmalige Regering heeft een reeks van willekeurige besluiten genomen, waarbij het beginsel van de terugwerkende kracht werd bevestigd; het besluit van 31 Mei 1933 wordt aldus toepasselijk op personen die in dienst van de Kolonie waren vóór de oorlog 1914-18.

Dit besluit kan niet worden verantwoord, waar het de voorwaarden van een contract eenzijdig vernietigt voor personen die toen een koloniale loopbaan hadden afgelegd.

Dit besluit is ook onwettig wanneer het beveelt dat het bedrag van het koloniaal pensioen moet worden afgetrokken van het pensioen van het moederland, terwijl de financiën van België en van Belgisch-Congo van elkaar gescheiden blijven.

Deze misbruiken berokkenen aanzienlijke schade aan personen die 20 jaar vóór de bekendmaking van het besluit van 31 Mei 1933 in dienst van de Kolonie waren. Op het einde van hun loopbaan wordt het metropolitaans pensioen van de ambtenaren op 65 jaar, van de militairen op 50 jaar, verminderd met het bedrag van het koloniaal pensioen dat samengevoegd was met hun wedde.

Dergelijke toestand, die onverenigbaar is met de verplichtingen van de Staat jegens de begunstigden met bedoelde pensioenen, moet worden gewijzigd.

Het aantal personen die door dit uitzonderingsregime worden benadeeld is niet groot, en de jongere koloniale beambten genieten het stelsel der toelagen. De begrotingslast, die voortvloeit uit het herstel van die personen in de rechten waarmede zij door de vroegere wetgeving waren begunstigd, is gering. Zij zijn zowat met vijftig, en alle oud-strijders in Afrika of in Europa.

Sedert 31 Mei 1933 komt de Staat alleen de bedingen na die voorzien zijn voor de personen die geen volledige koloniale loopbaan hebben afgelegd.

Voor de koloniale beambten die een volledige loopbaan hebben afgelegd, vragen wij dat de wettig gesloten overeenkomst te goeder trouw door de Staat zou worden uitgevoerd, in de geest van artikel 33 der Koloniale Keure.

Krachtens het eerste artikel der Koloniale Keure, keert het Departement van Koloniën het pensioen uit voor de diensten die in de Kolonie onder het stelsel van de vroegere statuten werden verstrekt; zonder zich te bekommeren om de datum waarop de koloniale loopbaan, die zeer veranderlijk was op dat ogenblik, een einde heeft genomen...

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

L'article 5 de l'arrêté royal du 31 mai 1933 modifiant l'article 1er de la loi du 12 mars 1923, lui-même modifié par l'article 2 de la loi du 18 mai 1929, est complété comme suit :

« Les dispositions du présent article (5) ne sont pas applicables aux agents de la Colonie ou à ceux autorisés à prêter leurs services aux organismes visés par l'article 2 de la loi du 18 mai 1929 et entrés en fonctions à la Colonie avant le 1er juillet 1933. »

Art. 2.

« Les pensions à charge de l'Etat belge ou des organismes visés par l'article 2 de la loi du 18 mai 1929 ayant pris cours entre le 1er juillet 1933 et l'entrée en vigueur de la présente loi, sont calculées et liquidées sur la base de la loi du 12 mars 1923. »

Art. 3.

« Il est ouvert aux titulaires de pensions à charge de l'Etat belge et à charge des organismes visés par l'article 2 de la loi du 18 mai 1929, sous peine de forclusion, un délai de six mois pour demander le bénéfice de l'article ci-dessus. »

2 août 1950.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Artikel 5 van het Koninklijk besluit van 31 Mei 1933 tot wijziging van het eerste bij artikel 2 van de wet van 18 Mei 1929 gewijzigd artikel van de wet van 12 Maart 1923, wordt aangevuld als volgt :

« De bepalingen van dit artikel (5) zijn niet toepasselijk op de beambten van de Kolonie of op diegenen die gemachtigd waren om hun diensten te verstrekken de bij artikel 2 van de wet van 18 Mei 1929 bedoelde organismen, wanneer zij vóór 1 Juli 1933 in dienst van de Kolonie zijn getreden. »

Art. 2.

« De pensioenen ten laste van de Belgische Staat of van de bij artikel 2 der wet van 18 Mei 1929 bedoelde organismen en ingegaan tussen 1 Juli 1933 en de inwerkingtreding van deze wet, worden berekend en vereffend overeenkomstig de wet van 12 Maart 1923. »

Art. 3.

« Aan de houders van pensioenen ten laste van de Staat of van de bij artikel 2 van de wet van 18 Mei 1929 bedoelde organismen wordt, op straffe van verval, een termijn van zes maanden verleend om het voordeel van hogervermeld artikel aan te vragen. »

2 Augustus 1950.

E. DEMUYTER,
L. JORIS,
G. HOUSIAUX,
P. WIGNY,
A. PARISIS,
E. ANSEELE.
